

Fossedagene 2017 **- utmarka, skogen og skogbruket i Sollia** **etter 1650**

Atnavassdraget har en spennende historie som fløtningselv gjennom litt over 300 år. Det var tema for Fossedagene i 2016.

Vår historie om skog og utmark kan fortelle at skogbruket har vært den viktigste næringen i Sollia gjennom flere århundrer. Skogen ga arbeidsinntekter til folk flest og sikret en relativt stabil økonomisk ramme for hele solliasamfunnet - og rammene svingte i takt med internasjonale forhold og konjunkturer. I 300 år var fløting av tømmeret eneste transportmåten for tømmer fra Sollia.

For de aller fleste var skogsarbeid en åpen mulighet for lønnet arbeid. Arbeidsmetodene var nedarvet gjennom generasjoner. Mange var med som hjelpegutter i skogen før de var ferdige med folkeskolen. Ferske nybegynnere lærte å forstå trærne, både som mengde og enkeltvis. Klargjøring av blinkede trær for felling, hogging, saging, kvisting og barking, måling og kapping med mest mulig økonomisk verdi av stokkene, var hoggerens oppgave. Deretter var det avregning med telling av stokker, notering av lengder og klavemål. Der var svaret på hva som var tjent av rede penger ute i kald vinterskog. Tømmerkjøperen kom med hest og lunningskjæker for å samle det hogde tømmeret før det snødde ned og legge det klart for utkjøring til elvebakken. Hit kom de nøytrale tømmermålerne som avgjorde for både selger og kjøper hva som skulle betales for tømmeret. Med vårværet kom flommen og fløterne. Deres oppgave var å utnytte vannet, skjønne grunnforhold og stryk, vite om lumske evjer og stygge skjær der tømmeret lett festet seg. Elva skulle være tom for tømmer når sluttrensken var gjort av bakendlagene når de kom ned til Atneosen og samløpet med Glomma.

Nå er det tradisjonelle skogbruket en del av vår historie, og det er viktig å bevare kunnskap om det. Historien om skogen, utmarka og skogbruket i den manuelle tidsalderen er del av både vår lokale historie og norgeshistorien. Atnbrufossen vannbruksmuseum er et museum for blant annet

vassdrevet sagbruk og fløting, som sådant av de eldste spesialmuseene på dette området i Norge.